

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

751

Vragen de leden **Westerveld** en **Mohandis** (beiden GroenLinks-PvdA) aan de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *het bericht Opera Zuid luidt noodklok: «Reële kans dat we verdwijnen»* (ingezonden 15 december 2023).

Antwoord van Staatssecretaris **Van Weyenberg** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 11 januari 2024).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Opera Zuid luidt noodklok: «Reële kans dat we verdwijnen»»?¹

Antwoord 1

Ja, daar ben ik mee bekend.

Vraag 2

Hoe beoordeelt u het bericht dat Opera Zuid zal ophouden te bestaan zonder extra subsidie? Hoe neemt u daarbij in overweging dat Opera Zuid aangeeft dat de loonkosten komende periode flink zullen stijgen? En dat Opera Zuid eigenlijk niet kan minderen in producties omdat het aantal producties al klein is? Acht u op dit moment de subsidiebasis van Opera Zuid toereikend om de basisopdracht van de organisatie te blijven vervullen?

Antwoord 2

Ik herken het signaal met betrekking tot de (loon)kosten. Alle culturele instellingen hebben te maken met forse kostenstijgingen. Dat levert ook op andere plekken lastige en soms pijnlijke keuzes op. Bij het invoeren van de verplichting voor fair practice voor instellingen in de basisinfrastructuur is door mijn voorganger reeds vastgesteld dat dit kan leiden tot minder productie. Een dergelijke keuze is aan instellingen zelf. Ik zie geen ruimte om een of meer instellingen extra te ondersteunen. Daarnaast kan ik niet vooruitlopen op het adviseringsproces van de Raad voor Cultuur, waarin alle aanvragen voor deze specifieke functie uiteindelijk worden beoordeeld.

¹ Limburg, 12 december 2023, «Opera Zuid luidt noodklok: «Reële kans dat we verdwijnen»», (<https://www.1limburg.nl/entertainment/2347681/opera-zuid-luidt-noodklok-reele-kans-dat-we-verdwijnen>).

Vraag 3

Hoe beoordeelt u de verdeling van subsidies onder de drie opera-instellingen in Nederland? Acht u het redelijk dat Opera Zuid in de huidige culturele basisinfrastructuur(bis)-periode 5% van het totale budget kreeg? Bent u van mening dat het subsidiebedrag aangepast moet worden?

Antwoord 3

Nee, ik ben niet van mening dat het subsidiebedrag nu aangepast moet worden omdat andere opera-instellingen meer subsidie ontvangen. De culturele basisinfrastructuur (bis) in Nederland kent drie functies voor opera-instellingen, die elk een andere opdracht hebben. De regeling kent daarom ook drie individuele subsidieplafonds die zijn afgestemd op deze opdrachten. De instelling voor grootschalig opera-aanbod, gevestigd in Amsterdam, biedt een breed repertoire van excellent uitvoeringsniveau, behoort tot de internationale top en werft publiek uit het hele land. Omdat reizen met deze producties zeer kostbaar en nauwelijks mogelijk is, kent de bis tevens functies voor instellingen op het terrein van reisopera. Het reizen met operaproducties is een essentieel andere werkwijze en opdracht waar ook andere subsidiebedragen bij horen. Er is één instelling met een landelijke functie. Deze instelling, gevestigd in het oosten, heeft de opdracht heel Nederland te bedienen met zijn activiteiten en maakt momenteel vier producties per jaar. Daarnaast is er een functie voor een instelling die primair het zuiden van Nederland bedient, talentontwikkeling verzorgt en vanwege zijn kleinere omvang samenwerkingen aangaat met de andere opera-instellingen. Deze instelling (de functie die momenteel wordt vervuld door Opera Zuid) heeft dus een smallere opdracht. De subsidieplafonds, zoals vastgesteld in de subsidieregeling, zijn hierop afgestemd.

Vraag 4

Hoe bekijkt u de ontstane situatie omtrent Opera Zuid in het licht van uw streven om cultuur in de regio te ondersteunen?

Antwoord 4

Ik vind het belangrijk dat iedereen in Nederland toegang heeft tot cultuur. Met de drie functies zoals die hierboven zijn toegelicht is de toegankelijkheid van opera-aanbod in alle delen van het land naar mijn mening in de basis voldoende geregeld. Ik zie tegelijk ook dat de inrichting van de basisinfrastructuur niet overal meer optimaal aansluit op de vraag vanuit het publiek. In aanloop naar de herziening van het culturele bestel vanaf 2029 zal worden bezien of de drie operafuncties zoals die nu zijn vormgegeven nog voldoende aansluiten bij die vraag, of dat daar andere keuzes in gemaakt moeten worden. Het aspect van aanbod in de regio wordt hierin uiteraard meegenomen.

Vraag 5

Is het kabinet bereid te voorkomen dat Opera Zuid moet stoppen en zo snel mogelijk in actie te komen? Bent u bereid daarover met Opera Zuid in gesprek te gaan?

Antwoord 5

De subsidieregeling met de bijbehorende subsidieplafonds is reeds goedgekeurd door uw Kamer. Ik kan hier geen andere maatregelen meer treffen, want ik heb ook geen meerjarige financiële middelen beschikbaar. Wel zijn er ambtelijk gesprekken gevoerd met zowel de instelling als de gemeente Maastricht. In die gesprekken is aangegeven dat de Raad voor Cultuur de subsidieaanvragen beoordeelt binnen de kaders van de subsidieregeling. Het is aan de instelling om een realistisch plan in te dienen, en aan de Raad voor Cultuur om te beoordelen of dat plan voldoende is voor een plek in de basisinfrastructuur.